

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 frt 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

József főherczeg.

Említést tettünk már arról, hogy a gazdasági egyesületek országos szövetsége a folyó év őszén fogja Szegeden rendezni az első mezőgazdasági országos kiállítást, melyre már nagyban folynak az előkészületek. A kiállítás védnökéül sikerült József kir. herczeget megnyerni, a ki készséggel vállalta magára ezt a tiszteletet. József főherczeg maga is gazda, érdeklődik minden gazdasági kérdés iránt s birtokait mintaszerűen kezeli s mint jó gazda a szegedi kiállítás fényét és értékességét ottan való megjelenésével nagyban emelni fogja.

Rajongó szeretettel övezi a magyar nép József kir. herczegét és fejlődési családját, tagjai mind jó magyar érzelműek és szeretik a magyar népet s ez az oka, hogy olyan nagyon ragaszkodnak a főherczegi családhoz, melynek népszerűsége hasonlatos ahhoz, a melyet Mátyás királyról följegyzett a krónika. Köteteket lehetne arról összeírni, hogy mennyi kiváló jelét adta József

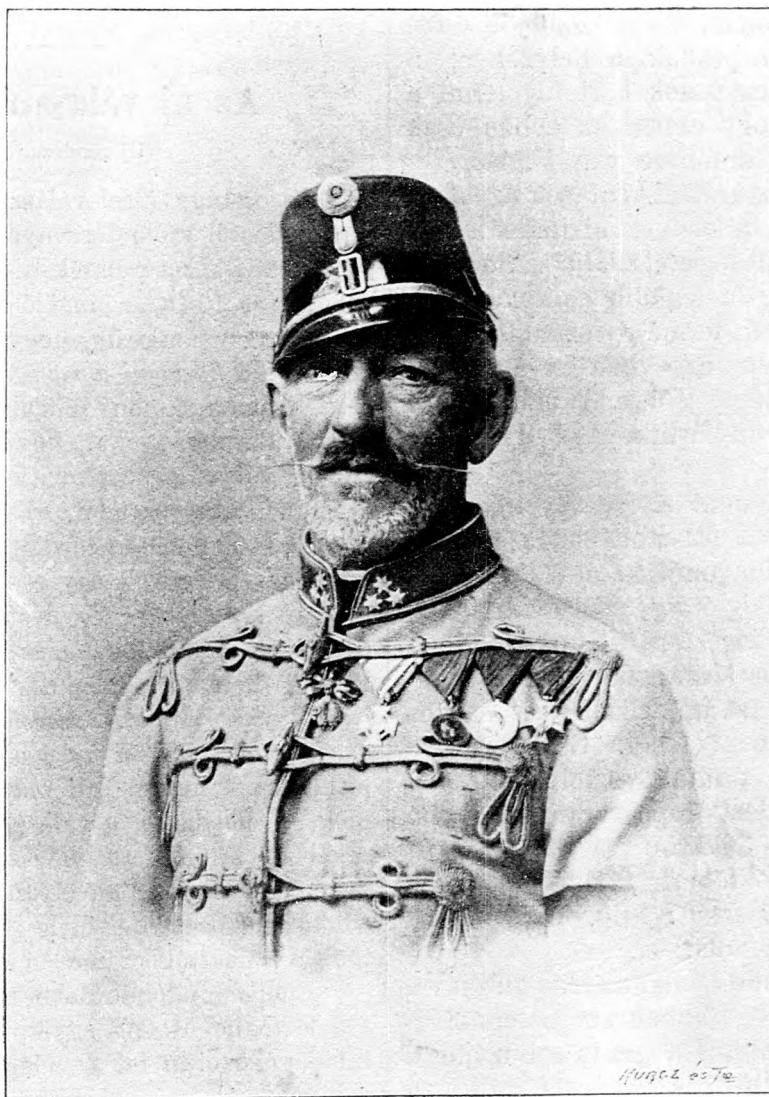
főherczeg annak, hogy minket magyarokat szeret; ezer meg ezer adoma, jóizü történet bizonyítja ezt, melyet a nép szelében beszél Palatinus Józsefről, a ki szerepel a magyar közéletben is, résztvesz a társadalmi mozgalmakban, a

tüzoltóintézménynek lelkes fölkarolója s évtizedek óta folytat kísérleteket arra nézve, hogy a cigányokat megtelepítse s rendes foglalkozáshoz szoktassa. Egy szóval: minden iránt érdeklődik.

Négy évvel ezelőtt nagy csapás érte a népszerű főherczegét, László herczeg szerencsétlen kimulása, mely a főherczegi szülők szívében beheggedhetlensebet ütött. Akkor az egész magyar nemzet osztozott a főherczegi család fájdalmában.

A szegedi mezőgazdasági országos kiállításnak bizonyára kiemelkedő szép mozzanata lesz az, hogy a fej-

delmi család megjelenik ottan s a legnépszerűbb királyi herczeg fogja a kiállítást megnyitni.

József főherczeg.

Aratás előtt.

Már csak rövid napok választanak el bennünket attól, hogy a kasza megpendüljön s ez a szép magyar föld egy terített asztallá változzék át.

Aratás előtt vagyunk s nincsen most ennek az országnak fontosabb kérdése, mint az, hogyan üt be a termés.

Nem csak a gazda, de az iparos s a kereskedő is aggódó figyelemmel várják, hogy a kalásztenger rendekben feküdjék, majd pedig az aranyárga magvak magtárba kerüljenek, mert azok a buzaszemek képezik gyümölcsét száz-ezerek fáradozásainak és főalkatrészét az ország egész évi jövedelmének.

Attól függ ennek a jövedelemnek a nagysága s ennek a nemzeti munkának a jutalma, vajjon hogyan üt be az aratás s milyen ára lesz a buzának.

A terméskilátások még május hóban ország-szerte igen biztatók voltak, de a közbejött esős, hideg napok sokat rontottak a helyzeten; a rohamosan terjedő rozsda sok kárt fog tenni a kalászosokban, úgy, hogy ebben az évben csak igen közepes terméseredményre van kilátás.

Még gyengébbek az aratási kilátások azokban a külföldi államokban, a melyek kivitelre is termelvéen, Európa buzaszükségletét ellátják. Amerika, Oroszország, Románia, a legfőbb gabonakiviteli államok, középen alóli termésre számíthatnak. Magyarországnak ebben az évben egyáltalában nem lesz kiviteli feleslege, sőt még behozatalra is fog szorulni. Ebből az következik, hogy *a buza árának emelkednie kell.*

A börze ugyan mindent el fog követni, hogy arra az időre, midőn a learatott buza piacra kerül, szokás szerint lenyomja az árakat s ennek a manipuláczióknak ideig-óráig sikere is lehet. Tekintve azonban a világszerte mutatkozó rossz terméskilátásokat, emberi számítás szerint bizonyosra vehető, hogy az áremelkedés elé tartós akadályokat állítani nem lehet. Csakugyan, a budapesti börzén már a múlt hét folyamán igen jelentékeny áremelkedést tapasztaltunk. E hó 20-ikán a buzát 9 frt 39 kron, a rozsot 7 frt 54 kron jegyezték; októberi szállításra pedig buzát 9 frt 47 krtól 9 frt 57 krig, rozsot 7 frt 62 krtól 7 frt 64 krig adtak el.

Erős a meggyőződésünk, hogy az árak még jóval emelkedni fognak és hogy ebben az esztendőben 11 forinton felül is kaphat a gazda a buzájáért.

Mi mindenesetre azt a tanácsot adjuk a gazdának, hogy lehetőleg tartsa vissza a készletét, mert minden jel arra mutat, hogy az őszi buzaárak messze túl fogják haladni az aratás után közvetlenül elérhető árakat. Nehéz ezt a tanácsot betartani, mert a gazdának aratás után

pénzecske van szüksége s nem igen várhatja ki a kedvező piaci viszonyokat. De éppen ezért, mert aratás után igen sok gazda kénytelen azonnal piacra vetni a terményét, nagyon rossz politikát folytat az, a kinek módjában van, ha nem böjtöli ki az eladásra kedvezőbb időt.

Szükségesnek tartottuk ezeket elmondani gazdaolvosóink tájékoztatására, a kiket ilyenkor már az alkuszok egész serege kerülget, a kik hátrányos eladási ügyletekbe igyekeznek belevenni a gazdákat. Sajnos, ez a legtöbbször sikerül is, mert éppen a szerényebb sorsu emberek leg-tájékoztalanabbak a piaci viszonyok felől. Ne sajnálják tehát a tájékoztalanok a tanácskérést; részünkről a hozzánk fordulókat a lehetőség szerint igen szívesen utba igazítjuk.

Az Ég nem valami bőségesen jutalmazza az idén fáradozásunkat, de ha óvatosak és éberek leszünk, legalább a jobb árakban nyerhetjük ki azt, a mit a termés mennyiségében a rossz időjárás miatt elveszítettünk.

Az új választási törvény.

(Uj rendszer kezdete.)

Az országgyűlési választási ügyekben a kuriai biráskodásról szóló törvényeziknek egyik legfontosabb rendelkezése ennek a törvénynek kihirdetésével, június 10-én azonnal életbelépett. Ez a rendelkezés arra vonatkozik, hogy *adóhátralék miatt senkit nem szabad kihagyni a választók névjegyzékéből.* Most Széll Kálmán külön rendeletben utasította a központi választmányokat, hogy az új törvény értelmében a választói névjegyzék összeállításánál vegyék föl mindazokat az adóhátralékosokat a lajstromba, kiket előzőleg külön névkönyvbe irtak be.

Eddig elég volt egy csekély kezelési hiba, alig néhány krajczárnyi tévedés az adófizetés körül, hogy ezeken és ezeken kihagyassanak erre az évre a választók listájából, megfosztatván legszebb polgári joguk gyakorlatától. *Az adóhátralék többé nem lesz gátló akadálya a választási jog gyakorlatának.* Ennek az intézkedésnek fontosságát mutatják azok az óriási számok, a melyekkel a választók ideiglenes névjegyzékében kitüntetett választók összege mindenfelé megszorodott. Van olyan kerület, hol tisztán az adóhátralékosok felvétele folytán négyszer-ötször több a választók száma, mint lett volna különben.

Eddig az adóhátralékosokkal kettős igazságtalanság történhetett. Az egyik, hogy néha a hatóságok hibájából merült fel az adóhátralék, mert különben az illető választópolgár szívesen kifizette volna adótartozását az utolsó krajczárig. Néha megtörtént az is, hogy csak a késedelmi kamat kiszámításánál, az adókezelő tiszt 2—3 krajczárral szándékosan vagy akaratlanul tévedett és már e miatt megszűnt valaki választó lenni. De még ennél is nagyobb igazság-

talanság volt, hogy miután a polgárt megfosztották választói jogától, mert április 15-ig nem fizette le adótartozását, hanem azért ennek fejében már másnap-harmadnap elérvezhették feje alól a párnáját.

Ezt az égbekiáltó igazságtalanságot szüntette meg most Széll Kálmán belügyminiszter, midőn az új törvénynek az adóhátralékosokra vonatkozó rendelkezését már az idén végrehajhatta.

Volt még egy másik hiba is. Tudvalevőleg a községekben csak azok a telkesgazdák birhatnak választói joggal, a kik az *adóminimumot* meghaladó földadót fizetnek. Már most, hogy hány telkesgazda legyen választó egy községben, attól függött, hogy az összeíró küldöttségek mennyire esavarták fel az adóminimumot. Így aztán előállott a legképtelenebb helyzet. Néhol már 3 forint 50 krajczár adófizetés mellett lehetett a telkesgazda választó, máshol meg még 20 forint földadó árán sem lehetett az.

Széll Kálmán most szigoruan ráparancsolt az összeíró küldöttségekre, hogy előre doboltassák ki a községekben, hogy *mekkora az adóminimum*. Ugy hogy már ez ellen felszólalhattak a telkesgazdák. Ha pedig ezek megfelelőbbek az ügyet a belügyminiszterhez, Széll Kálmán előre megígérte, hogy a *hibás küldöttségi tagokat fegyelmi uton szigoruan megbünteti*. Ennek a rendelkezésnek fontossága abból is kitűnik, hogy földadó után falukban közel 600.000 a választók száma. Tehát lelkiismeretlen kezelés miatt alaposan ki lehet irtani a telkes gazdákat a választók közül. Ellenben Széll Kálmán utasításának betartásával ez a szám még egyszer ekkorára nő.

Ezeknek az igazságos intézkedéseknek mindjárt meglesz a fényes eredményök, hogy jogtalanul és igazságtalanul senkit ki nem hagynak a választók sorából. Erkölesi hatásuk pedig kiszámíthatatlan lesz, a mennyiben az alkotmányos intézményeink iránt a polgárok bizalma és hite, mely annyira meg volt rendülve, újra visszaállítatik.

A kiegyezés ügye.

A kiegyezési törvényjavaslatok keresztül esve a bizottsági tárgyalásokon, már e héten az országgyűlés elé kerültek, a hol érdemileg foglalkoznak velük. Az ellenzék vezérférfiai rögtön az első napot felhasználták arra, hogy politikai meggyőződésük fegyverét összemérjék a Széll Kálmánéval. A vita azonban igen magas színvonalon, a parlament méltóságához csakugyan illően indult meg, személyeskedés és gyűlölködés nélkül. Ebből azt reméljük, hogy a tárgyalás higgadt, szelid mederben folyik le s a kiegyezési javaslatok törvénynyé válnak anélkül, hogy ezt az ellenzék meggátolni igyekeznék. A most kezdődött kiegyezési vitát legközelebb összefüggő egészben fogjuk ismertetni.

Tébolydák ügye a parlamentben.

Mult hét folyamán két tébolydából két titokzatos esetet hozott szőnyegre *Rakovszky* István képviselő a parlamentben. Mindkét esetet meglehetősen rémes világításban adta elő, úgy, hogy a tébolydák állapotairól valóban elijesztő képeket festett. Tapasztalhatjuk igen sokszor, hogy az örültek házában, az élőhalottak ezen szomorú temetőjének, pusztá felemelése is elég arra, hogy képzeletünk titokzatos és rémséges eszmékkel foglalkozzék s annál inkább hajlandók erre a képzelődésre azok a betegek vagy fölrevezetett hozzátartozóik, a kik ennek a szomorú háznak már lakói voltak. Nem szabad tehát szó szerint vennünk az innen kikerülő történeteket, így a *Rakovszky* eseteit sem. Mindazáltal reméljük, hogy a közvélemény megnyugtatása végett a belügyminiszter nem késik, minden tekintetben kielégítő feleletet adni a *Rakovszky* interpellációjára, mely a *Lipótmezői és nagykállói* országos örültek házában üzött visszaélésekre vonatkozik.

Rakovszky kijelenti, hogy az adatokért felelősséget nem vállal, mert ismeretlenektől irt levelekben kapta azokat. De hiszi, ha valóban meg vannak a visszaélések, orvosolni fogják. Két levél érkezett hozzá. Az egyik Nyiregyházáról érkezett. Egy beteget két ápoló összekötözve hurezolt a vasutra. A beteg egyszerre elkezdett az állomáson egész értelmesen beszélni. Elmondta, hogy ő iparos ember s bár nem tartozik a veszedelmes örültek közé, sőt nem is örült, a rendőrség mégis a Lipótmezőre viteti s az örültek házában meztelenül külön zárkába zárták. Az ember megszökött Nagy-Kállóba. Itt azonban a felesége unszolására újra elfogták, mert — mint ő írja — a feleségének van egy rendőrtiszt ismerőse, a ki kijelentette, hogy akárhányszor megszököik, mindannyiszor visszaviteti. A mi rendőrségeinktől minden kitelik. Jelenleg Nagy-Kállón tartják elzárva az ottani tébolydában. Elmondja ez az ember, hogy a Lipótmezőn az ápolók egy beteget addig vertek, a mig meg nem halt. Egy elmebeteg ugyanitt a fürdőbe fulladt. Igaz-e ez? Nem lehetetlen, ha arra gondolunk, hogy a pozsonyi kórházban egy örültet forró vízbe veszejtettek.

Azonkívül egy hölgytől is kapott levelet. Nagyön szomorú e levél tartalma. E hölgy elmondja, hogy nővérét, a ki szelid örült, bevitték a Lipótmezőre a nélkül, hogy rokonait értesítették volna, ott harminczkét dühöngő örült közé zárták és esüspasz földön hálatták. A bátyjait nem bocsátották hozzá. Ő azonnal fölutazott Budapestre, hogy nővérét lássa, de az az orvos, a kinél jelentkezett, úgy beszélt vele, mint a kocsis a lovával szokott. Nővére, mikor végre bebocsátották hozzá, nyakába borult s egyáltalán nem látszott dühöngőnek. Irtózatos dolgokat mondott el neki bántalmaztatásáról. Az örültek, kikkel összezárták, folyton verték, bántalmazták. Ő azonnal ki akarta venni az örültek házá-

ból, de az orvos mindenféle rémképekkel el akarta riasztani.

Kérde a belügyminisztert, van-e ezekről tudomása, s ha nincs, szándékozik-e ezekről tudomást szerezni és a legszigorubb és legalaposabb vizsgálatot elrendelni és ennek eredménye szerint eljárni, a vizsgálatot különösen azon irányban kiterjeszteni, vajjon a) jogosan tartatik-e Fülöp János a nagykállói országos tébolydában? b) Nem lépte-e át a rendőrség hatáskörét oly esetekben, a midőn elmebetegeknek a tébolydába való szállítása forog szóban? c) Nem lépte-e át hatáskörét a rendőrség Fülöp János és Miklós Jakabné eseteiben?

A belügyminiszter még nem adott feleletet.

A pálinka.

Folyó évi április havában Párisban a szesz italokkal való visszaélés ellen egy nagy kongresszust tartottak, melyen igen érdekes adatokat hoztak föl a világ minden részéből összegyűlt kiváló férfiak azon pusztításról, melyet a szesz világszerte okoz. Érdekes ezek közül egyiket másikat itt elősorolni.

Pettenkoffer Miksa, a híres müncheni professzor ezeket mondotta. Bizonyos, hogy a szesz italok a népünk életét a legnagyobb mértékben károsítják, az emberiség testi és lelki erejét aláássák, elkorcsosítanak és öröklő csapásokkal terhelnék bennünket. A fogházak lakóinak több mint fele az alkohol útján jut a bűnhöz és büntetéshez. Az örültek házának férfi népességéből legalább 25% szintén az alkoholnak köszönheti elméje zavarát. Családok nyomora, elszegényülés jár ezer meg ezer esetben az alkohol nyomán. A felnőtt férfiak haláleseteinek 10%-ánál kimutatható, hogy azt az alkohol okozta. Németországban az ittasság révén bekövetkezett balesetek miatt évenként körülbelül 1300 veszti életét; 1600-at az alkohol visz öngyilkosságba s körülbelül 30 ezerre tehető azoknak száma, a kik az örültek ittasságát (delireum tremens) és másféle lelki betegségeket kaptak meg.

A németek évenként szeszitalokra körülbelül háromezer millió márkát (1800 millió forintot) adnak ki, mely összeg négyszer annyi, mint a mit a katonaságra költöttek. Ausztriában ez összeget 700 millió forintra becsülik. A helyzet más országokban is körülbelül ugyanaz, leszámítva Svéd- és Norvégországot, a melyekben egy félszázad óta folytatott agitáczióknak sikerült a bajt nagyon csökkenteni.

Angol-, sőt Franciaországban is megindult a harez és Legrain doktornak sikerült olyan együletet alapítani az alkohol ellen, a mely 30 ezer tagot számlál. Angliában a vasuti munkások alkoholelleses ligájában 20 ezer tag van beírva. Az angol hadseregben minden hetedik, az indiai hadseregben minden harmadik ember tartózkodik a szeszitaloktól s ezek között hatszor kevesebb kihágás és kétszer kevesebb megbetegülés fordul elő, mint azoknál, a kik a szeszitalokat fogyasztják. Az

angol biztosító társaságok olcsóbban biztosítják azokat, a kik szeszt nem fogyasztanak, miután ezeknél kevesebb a betegedés és hosszabb az élettartam.

Azt hisszük, hogy ezek az adatok érdeklik azokat, a kik a nép sorsával törődnek.

Előfizetési felhívás.

Julius hó 1-ével új előfizetést nyitunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Előfizetési ár:

Egész évre 2 frt 60 kr., félévre 1 frt 30 kr.

Azon tisztelt előfizetőinknek, kiknek előfizetése június hó végével lejár, e héten külön levélben küldöttük meg az előfizetés megújítására szolgáló postautalványokat, melyekkel kérjük az előfizetéseket **mielőbb megújítani**, nehogy a lap szétküldése fennakadjon. Legyen szabad tisztelt előfizetőinket egyuttal arra is kérni, hogy előfizetésüket **lehetőleg félévre** újítsák meg.

Öt év óta szolgálja már a „*Független Ujság*“ önzetlenül és hiven a magyar nép érdekeit s büszkeséggel mondhatjuk, hogy feladatunknak mindenkor becsülettel megfeleltünk. Lapunkat oly gazdag tartalommal és oly előkelő kiállítással jelentetjük meg, a melylyel egyetlen ilyenmü magyar lap sem versenyezhet. A szerkesztőség **nem kimél semmi anyagi és szellemi áldozatot**, hogy olvasóink igényeit kielégithessük s ezért méltán fordulhatunk tisztelt előfizetőinkhez azon kérelemmel, hogy bennünket **pártfogásukkal támogassanak** és minél tömegesebben rendeljék meg a „*Független Ujság*“-ot.

Ezért tisztelettel kérjük, hogy lapunkra **ne csak eddigi olvasóink fizessenek elő, hanem sziveskedjenek lapunkat terjeszteni s vegyék rá ismerőseiket, hogy ők is előfizessenek a magyar nép kedvelt lapjára és igazi barátjára: a „Független Ujság“-ra.**

Hazafiui tisztelettel

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

— Mutatványszámot ingyen és bérmentve küldünk bárkinek. —

MI UJSÁG?

A király betegsége. A héten aggodalmat keltő hírek érkeztek Bécsből. Ő felsége betegségét jelezték, utóbb azonban azt vettük hírül, hogy csak hűlés okozta, a muló bajt.

Erzsébet-szobor Miskolczon. A miskolczi Erzsébet-ligetben, vasárnap délelőtt leplezték le Erzsébet királyné mellszobrát, melyet Strobl szobrász mintázott. Az ünnepélyen, a melyen igen előkelő közönség volt jelen, a dalárda elénekelt a Szózatot, s Tóth Pál ref. leánynevelő intézeti igazgató alkalmi beszédet mondott.

A kormány a ruthénekért. Az a mozgalom, melyet Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a ruthén nép nyomorának enyhítésére már régebben indított, igen kedvezően halad. Az állam ugyanis a munkácsi uradalomtól 13.000 kat. hold földet vett bérbe, hogy e területet kizárólag a synylődő ruthén népnek felparcellázva holdanként 3 frtért bérbe adja. A terület egy része kitünő havasi legelő s így állattenyésztésre rendkívül alkalmas. Arról is gondoskodott a földmivelési miniszter, hogy a bérlők tenyésztési czélokra egy-egy simmenthali bikát is kapjanak kedvezményes áron könnyű részletekben való fizetésre. A kinestár azonkívül a népet saját költségén mezőgazdasági gépekkel is ellátja. A földmivelési miniszter a megkezdett művet tovább folytatja s e czélból a megye területén különböző helyeken kosárfonó iskolákat állít fel már közelebb. A nép nagy hálával fogadja a kormány segítségét, melylyel Ugoesa és Máramaros megyék lakóinak legszegényebb részét is támogatni készül.

A csornai csata évfordulója. Csorna község lakossága a minap ünnepelte meg a falu határában vívott esatának ötvenedik évfordulóját. A honvédek sirját egészen elfőték virágkoszorúval. Az ünnep délelőtt istentisztelettel kezdődött; Kőfalvy Vidor premontrai kanonok a rend templomában misét mondott. Az istentisztelet után a közönség a honvédek sirjához vonult, a hol Vadász Bánk községi jegyző és Döbrönte Gábor 48-as honvédörmmester mondott beszédet.

A bíró bosszúja. Káva pestmegyei községben a minap bíróválasztás volt, mely azzal végződött, hogy szavazattöbbséggel Burián László lett a falu bírája. Az új bíró — mint lapunknak írják — nagyon haragudott azokra, a kik a választáson ellene szavaztak, különösen pedig két kávai gazdára, Szluka Jánosra és Szeszenka Mártonra, a kik az ellenpárt főkortesei voltak. Haragjában bosszút esküdött ellenük. Minap délután, azalatt az ürügy alatt, hogy adóügyben valami idézésük jött, magához hivatva a két gazdát. Alig léptek be ezek az ajtón, a bíró

revolvért rántott és ötször egymásután rájuk sütötte, miközben így kiáltott:

— Igy fogtok járni kutyák mind, a kik ellenem szavaztatok.

Mind az öt pisztolylövés talált: Szlukának a bordái közé mentek a golyók, Szeszenka pedig a csipőjén sebesült meg. A véres esetnek természetesen hamar híre ment a faluban s a nép fölháborodva gyülekezett a község háza körül, de a bíró rá-lőtt a népre is. Erre csendőröket hívtak, a kik a lövöldöző bíró tüstént vasra verték és bekisérték a monori járásbíróshoz.

A júniusi tél. Esztergom környékén a múlt héten kedden és szerdán az éjjeli órákban oly erős dér volt, hogy — kivált a mélyebb fekvésű völgyekben — nagy károkat okozott. A Duna tulsó felén, a párkányi, ebedi és nánai határok alsó részeiben észlelhető e késői vendég pusztítása. Végül a szőlőkben, különösen a kőaljiban és a dorogi, tokodi és táthi határokon dézsmálta meg az idei igen szépnek ígérkezett termést. — A szászsebesi hegyes vidéket e hó 12-én vastag hóréteg borította be. A következő nap nagy dér volt, mely azonban csak csekély kárt okozott. — Sokkal nagyobb volt a kár Dedrád községben, a hol e hó 9-én oly nagy dér volt, hogy a hüvelyes vetemények teljesen lefagytak s a kukoricának jelentékeny része is tönkrement. — A torontálmegyei Modos község határát délután 3 órakor hirtelen támadt jégvihar elverte. A kár tetemes.

Őskori eke. Szentgyörgyhegyen, Badacsony szomszédságában, Darnay Kálmán, az orsz. régészeti társ. igazgatóságának tagja, érdekes leletre akadt: egy ősi eke vasmaradványaira. Ez a lelet arról tanuskodik, hogy már a vaskorban, a Balatonvidék magaslatain élő őslakók földmiveléssel foglalkoztak. Az ekerészek legérdekesebb darabja a nagy szántóvas, melynek alakja hasonlít a bronzkorszakban használt szárnyas vésőhöz. A többi részek: egy nagy, több kilogram súlyu, földhasogató kés és két, félméternél nagyobb, csoroszlyához hasonló ekekés. Az érdekes leletet, mely Kr. e. IV—V. századból való, a legközelebbi napokban fölküldi Darnay a Nemzeti Múzeumba lerajzolás végett.

Gyujtogatás Bártfán. Bártfán egy idő óta gyujtogatók garázdálkodnak, mert egymást érik a tüzesetek. Pénteken a főtéren támadt tűz, de idejében eloltották: vasárnap pedig a városi redőnygyár fa-faragó műhelye égett porrá. A rendőrség erélyesen keresi a gyujtogatót.

Nemzetiségi kérdés a temetőben. A föld egyforma szeretettel fogad ölébe minden embert, ki befejezve pályafutását, megtér örök pihenőre. Az élő emberek azonban, úgy látszik, nem mindig követik a föld példáját és a gyűlöletet kiterjesztik a holtakra is. Bajáról írja levelezőnk, hogy Béregyháza község sokácz lakosai közül többen, nemzetiségi gyűlölet-

ből, csunyául fölforgatták a falu temetőjét. Minden magyar és német fölírású sirkövet, keresztet kidöntöttek és bemocskoltak, csak a sokácz fölírásukat hagyták épségben. A hatóság azonnal vizsgálatot indított a tettesek kiderítésére. Kisült, hogy sokáczok voltak a sirok megbolygatói, a kik közül kettőt már el is fogtak. A nevük: Kollár István és Mariu Lázó Mindketten beismerték tettüket.

A hamis bankóprés. Horváth István jászladányi gazda — noha a jobbmódu gazdák közé tartozott — ha szerét ejthette, lopott tárgyakkal is gyarapította a saját földi javait. Ez év elején is azért került a jászberényi börtönbe, mert a lopáson érték. Itt, e csendes helyen, közös lakóhelyük volt Remesik Elek szentendrei mesterrel, a kivel rájöttek a börtön csendes napjain és még csendesebb éjszakáin a meggazdagodás könnyű módjára. Remesik ugyanis elárulta Horváth Istvánnak, hogy van neki Erzsébetfalván egy „bankóprés-gyáros“ ismerőse, a ki kétezer frtért 10-es bankóprést, ezer forintért meg 5 forintost gyártó prést készít jóra való megrendelőknék. Horváth megörült a jó hírek s kiszabadulván a börtönből, sietett Erzsébetfalvára a prés-gyárhoz, Popovics Ignác gépészhez, a kitől 300 frton meg is rendelt egy 5 frtosokat gyártó prést; minthogy azonban a vételárba csupán 70 frtot tudott fizetni, Popovics a nyomó és rajzlemezeket, festékeket nem adta ki Horváthnak mindaddig, míg ez a teljes rendelési összeget ki nem fizeti. A napokban akarta Horváth kiváltani a prés főalkatrészeit, de akkora Popovicsot hasonló üzlet miatt elesípték. Most az üzlettársak a jászberényi börtönbe várják a bankóprés végeztét.

A szegény zsellér végrendelete. Orosházán, meghalt Tar István, egy szegény zsellér-ember. Legalább ennek tartotta mindenki és így érthető föltűnést kelt a végrendelete. Tar István minden vagyonát jótékony célra hagyta. Ötezer forintot az Orosházán létesítendő Kossuth-szoborra hagyott, néhány hold földjét pedig az egyháznak hagyta. Nagyobb alapítványt kapott tőle a polgári iskola és a munkások. Ápolójának, a ki betegségében mellette volt, ezer forintot hagyott.

Nagy tűz a vidéken. Nagy tűzvész pusztított a minap Szászhalom nagyküüllőmezei községben. Negyvenkét szalmával fedett épület pusztult el rövid 2 óra alatt. Erős a gyanu, hogy szándékos gyújtogatás esete forog fenn. A bűnöst a csendőrség nyomozza.

Mesterséges cukor. A vegyészek nagyban fáradoznak azon, hogy a cukrot olesón, mesterségesen előállítsák. Stosze A. német vegyésznek ez a nagy föladat állítólag teljesen sikerült, még pedig a villanyosság segítségével. A kísérlethez légeny és szén-oxidot használt. Ezek a testek azokat az anyagokat, jobban mondva azokat a molekulákat tartalmazzák, melyekből a cukor áll.

Meddig éi a pápa? A pápa minap kihallgatáson fogadta Mazzoni dr.-t, a ki márcziusban megoperálta. Az orvos ezelőtt három héttel vette le az utolsó kö-

tést a pápa sebéről, mely már teljesen behegedt. A kihallgatáson, beszéd közben, megkérdezte a pápa az orvost, hogy ugyan hány esztendeig élhet még.

— Én azt hiszem, biztosan állithatom, hogy szent-séged száz esztendősnél öregebb korában hal meg, válaszolta Mazzoni dr.

— Ezt mégis sokalom, felelte a pápa. Kitünően érzem ugyan magamat és teljesen rendelkezem szellemi erőmmel, úgy, hogy ötven év előtti nevekre és dolgokra is emlékszem. De tovább élni egy évszázadnál, ezt mégis sokalom.

A csavargás — mint olyan. Egy kicsit nagyon is amerikai ize van annak a hírek, a mi egy amerikai ujságban megjelent s a mely szerint minap nyílt meg Chicagóban a csavargók kongresszusa. Egyebektől eltekintve, hogyan tudtak úgy összecsavarogni, hogy kongresszust tarthassanak... A kongresszusra különben hetek óta nagy plakátok hívták össze a csavargókat. A kik minden szakképzettség nélkül éppen csak csavarognak, hogy csavarogjanak, azokat már eleve kizárták a gyülekezetből. Van napirendjük s elnökük egy öreg, minden tekintetben érdemes csavargó.

Petőfi regék. A szabadságharc alatt titokzatos módon eltűnt legnagyobb magyar költő emlékének szenteli Péterfi Tamás azt a füzetet, a mely fenti czim alatt most jelent meg, s melyben a nép ajkán élő Petőfi-meséket könnyű élvezetes modorban dolgozta fel. A füzet tartalma a következő: Petőfi, a Kárpátok szelleme. Petőfi Szibériában. A székely leány kedvese. A vén borvizes meséje. A kincses kukoricaföld. Pásztorfiu a költőről. Az utolsó falat kenyér. — Péterfi Tamás lapunk régi s ismert munkatársa, annál inkább felhívjuk olvasóink figyelmét jelen művére, mely hazafias érzésének s szép irányu törekvéseinek dicséretére válik. Megszerezhető a füzet 30 krért *Adi* Árpádnál Marosvásárhelyt.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.	
Gőzcseplők	Pontos czim : ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR részvénytársulat BUDAPESTEN.
	Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.
Borprések	Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavagó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni. RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.
Vetőgépek	Szeceksavagók Morzsolók

GAZDASÁGI DOLGOK.

Mikor arassunk?

Irta: Baly Kálmán.

Itt az aratás, a földmivelő egész évi munkájának bére. Minél később történik kár a gabonában, annál érzékenyebb a veszteség. Fontos dolog tehát, hogy a már csak learatásra váró gabonában annak takarítása körül magunk ne okozzunk elkerülhető kárt. Sokszor okoznak pedig maguk a gazdák kárt a gabona learatása kellő idejének elmulasztásával. Sok gazda nem aratja addig a gabonáját, míg az egészen meg nem érett. Pedig rég tapasztalattal bebizonyosodott dolog, hogy a lábán megérett gabona nem lesz oly telt szemű, oly szép színű, finom minőségű és sulyu, mint az előbb aratott, a mellett sok kihullik, kiverődik abból: úgy, hogy nem egyszer ez az oka, hogy a gazda csépléskor csalódottan látja, miszerint gabonája várt reményen aluli mennyiséggel és minőséggel fizet. A gabonának éppen mint a jó gyümölcsnek, letakarítása után még utánérésre van szüksége, hogy tökéletes legyen. Aratni kell tehát azt addig, míg egészen meg nem érett. A mivel azonban nem az van mondva, hogy zölden, éretlenül arassunk, mert ez hasonlóképpen hiba. De vágni kell a gabonát, midőn a szem már nem zöld, sárguló, de még széjjel nyomható, a míg nem száraz, kemény.

Ezen általános szabályok mellett is a rozsszal valamivel tovább lehet várni, mint a búzával, mivel a rozs szára ha még zöldes, különösen nedves időben, a kereszttekben hamar megdohosodik, kiesirázik; a rozs szeme nem hull ki oly hamar, minősége nem szenved oly lényeges változást.

Az árpa takarítása, ha fehér sörárpára dolgozunk, a legkényesebb. Ha zöldesen aratjuk, a szem zöldes marad, apadt lesz, ha pedig megérni hagyjuk, sárga, összeszáradt lesz. Vágni kell ezt, ha a szem fehér s ha csak lehet, mielőbb kereszttekbe kell rakni, asztagba vagy, a mi legelőnyösebb, pajta alá hordani, hova kevésbé szárazon is behordható, mivel, ha megázik, megsárgul s akkor már nem oly értékes.

A zabnál a legjobban megboszulja magát a késői aratás. A tulérett zabból rendkívül sokat kiver a kasza, de még erre sincs szükség, kihull az magától is, ha egy jó szél, eső éri, több lesz a földön, mint a kalászbán, a mint mondani szokták: „elrepült a zab“.

A nagyon rozsdás, dült gabonát különösen korán kell vágni, a mikor még a szem zöldes, mert így még türethető gabona lesz belőle; de ha levágtatlanul megérik, összeaszott szemű ocsut ad.

Legfeljebb a vetőmagnak való gabonát, a mi

aránylag kevés s így hamar lehet vele végezni, szokták lábán teljesen megérni hagyni, mivel az állítólag csiraképesebb és egészségesebb vetőmagnak.

A kellő időben aratott gabona szára természetesen még nem száraz, azért a gabonát nem nagy kévékbe kell kötni, hogy kiszáradhasson; sőt ha a gabona herefélével volt vetve, vagy gazos, sok benne a zöldség, kévébe nem szabad mindjárt kötni, hanem fél vagy egész nap marokban kell hagyni száradni. A nem nagy kévével minden dolog könnyebb, gyorsabb, jobb.

A mint az aratásra nagy gondot fordítottunk, hasonlóképpen vigyázni kell a már kereszttekben álló gabonára is, hogy az ott különösen nedves idővel ki ne csirázzék, meg ne fülledjen. A keresztteket azért megigazgatni, széjjel rakni, a kévéket felállogatni s újból összerakni kell, a mint azt a szükség kívánja.

A kereszttekben álló gabonának már elég száraznak kell lenni a behordáskor, de még evvel sem szükséges bevárni a teljes szárazságot, ha elég száraz hordani kell, nehogy az esőzések, a már kereszttekben álló gabonát tegyék tönkre, ami gondatlan kezeléskor gyakori.

A gabona szeme a kereszttekben, sőt még az asztagban is után érik. Ki ne tapasztalta volna, hogy a kereszttekben álló gabona szeme szebb mint a lábán álló gabonáé s hogy az asztagból csépellt gabona szeme ismét szebb mint a kereszttekben csépellt.

Fogjunk tehát kellő időben az aratáshoz, hogy szép színű értékes gabonánk legyen s hogy annak sem eleje, sem különösen utolja ki ne hulljon. Isten áldása kísérje az arató nehéz munkáját!

A széna kigyuladása.

A nyirkosan kazalba rakott széna némelykor oly erősen felhevül, hogy szemmel látható, a mint a páratelt meleg levegő belőle felszál — a kazal gőzölög — pipál. Megezik néha, hogy erősen felhevült kazal ismét magától lehül, de ez sem ritkaság, hogy önmagától lángra lobban, kigyulad. Némelykor a kazal szétbontásával a kigyuladás megakadályozható, máskor viszont éppen a kazal széthányása folytán lobban fel a láng. A széna kigyuladása a takarmány nyirkossága mellett más okoktól is függ; a kigyuladáshoz elkerülhetlenül szükséges sok friss levegő; ha az összerakott széna finomszálu és egyenletesen üllepedik, ahhoz a felhasznált levegő helyett friss levegő nem juthat a kazal belsejébe, minek hiányában a széna elszenesedik, de ki nem gyulad; ha ellenben durva szálu a takarmány és egyenetlenül üllepedik, akkor a réseken betódulhat a szükséges levegő és a takarmány kigyulad.

Ha a kazal széthányják mielőtt a gyuladási hőfokot elérte volna, akkor lehül s a veszély meg-

szünt, de ha a széthányás későre marad, akkor a kazal megbolygatásával csak siettetjük a hiányzó levegő pótlását s előidézük a kigyuladást.

A széna kigyuladása ellen legnagyobb biztosíték, ha az kellően kiszáradva kerül a kazalba; némelykor azonban kénytelen a gazda szénáját nyirkosan összerakni, ha nem akarja, hogy a renden menjen tönkre.

A nyirkosan összerakott széna kigyuladása többféleképp előzhető meg. A tulságos felmelegedés meggátolható azzal, ha a szénát úgy rakják össze, hogy a kazalban egymástól megfelelő távolságban kellő átmérőjű kürtök keletkezzenek s ezek a kazal fenekében alkotott csatorna útján a külső levegővel közlekedve lehetővé teszik a friss levegő bejutását, a mely a kazal belsejét lehűti. Kürtő a kazalban úgy képződik, ha kellő átmérőjű vesszőkosár körül rakják a takarmányt s a kosarat fokozatosan emelik a kazal magasságának megfelelően. Csatorna úgy keletkezik, ha a kazal fenekében a takarmányt tetőszerűen egymáshoz támasztott deszkára rakják.

A tulságos felmelegedést meggátolja a széna kellő letiprása, vagy a tetejébe hordott föld nyomása által a levegő kiszorítása is. Ajánlható eljárás a nyirkosan behordott szénának száraz szalmával rétegezése is, mely a nyirkosságot magába szívja s ez által a felmelegedést gátolja, mi mellett kellemes izt és illatot is nyer.

Ez óvintézkedések elmulasztása után a kigyuladás veszélye úgy kerülhető el, ha a kazal belsejének felmelegedését figyelemmel kísérve, mielőtt a gyuladási hőfok beállana, kellő elővigyázat mellett légjáró utak metszetnek a kazalba, vagy széthányják a kazalt, minél azonban tűzifeskendő ne hiányozzék.

Ki akar erdőöri szakiskolát végezni?

A földművelési miniszter az erdőöri szakiskolák tanulóinak felvétele tárgyában a hivatalos lapban pályázati hirdetést tesz közzé, melynek tartalmát a következőkben ismertetjük:

A királyhalmi, vadászerdei, lipó-újvári és görgény-szentimrei m. kir. erdőöri szakiskolákba, melyeknek tanfolyama két évre terjed, folyó évi október havában kezdődő tanfolyamra részint állami ellátás mellett, részint saját költségen több tanuló fog fölvetetni.

A felvétetni kívánók igazolni tartoznak, hogy: 1. tizenhét éves életkorukat betöltötték s illetőleg az intézetbe való belépésük napjáig harminczöt évesnél nem korosabbak;

2. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszontagságaihoz szokott és edzett testalkattal s különösen jó látó, halló és beszélő képességgel bírnak, mely kellékek igazolására kincstári erdészeti orvos, honvéd orvos, vagy vármegyei orvos bizonyítványa szükséges, megjegyeztetvén, hogy minden az intézetbe felvett tanuló testi épsége és egészségi állapota

az intézet orvosa által a jelentkezés alkalmával szigoruan fölülvizsgáltatik s az, kinek szervezete hiányos, vagy a ki valamely ragályos, avagy az intézeti foglalkozás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenved, az intézetbe be nem fogadtatik;

3. az elemi iskolát elvégezték, illetve folyékonyan jól írni és olvasni és a közönséges számművellet szerint jól számolni tudnak;

4. erkölcsi magaviseletük jó;

5. katonai kötelezettségben állnak-e, igenlő esetben kötelesek ebbeli igazoló könyveiket is bemutatni. Bejelenteni tartoznak továbbá, hogy kérvényükre a válasz mely cím alatt, illetve mely vármegyében, vagy mely hivatal útján és mely postaállomásra küldendő.

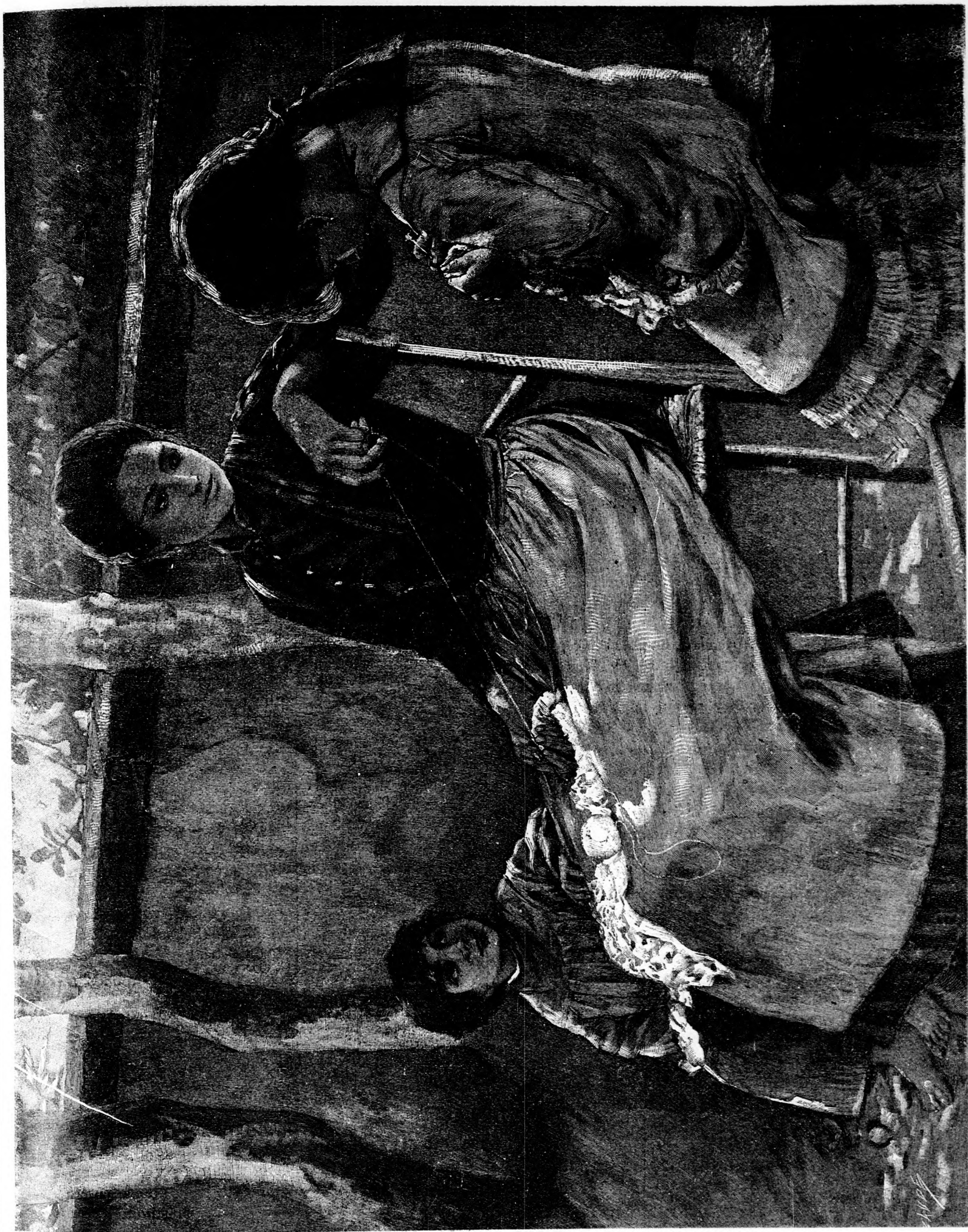
Tájékoztatásul megjegyeztetik, hogy azon tanulók, kik saját költségükre vétetnek föl, az ellátásért és az intézetben való tartózkodás idejére adott ruházatért évi 150 (százötven) frtot féléri előleges részletekben fizetni s ehhez képest a felveendő tanulók, esetleg azok szülei, gyámjai, munkaadói királyi közjegyző előtt kiállított okirattal igazolni tartoznak, hogy az évi 150 frtnyi eltartási költséget a kitűzött időre pontosan befizetik.

A fennálló szakiskolai szabályzat értelmében figyelmeztetnek tehát azok, kik az erdőöri szakiskolába felvétetni óhajtatnak, hogy sajátkezüleg írt és kellően fölszerelt kérvényüket, melyhez az állami ellátás mellett felvétetni óhajtoknak azok szegénységi igazoló hiteles községi bizonyítvány is melléklendő, azok pedig, kik akár magán, akár állami erdészeti szolgálatban állanak, mindig előljáró tisztjük vagy hatóságuk útján, legkésőbb folyó évi július hó végéig a földművelésügyi m. kir. miniszteriumhoz adják be.

Vegyések.

A horsó háromszor-négyszer nagyobb termést ad, ha az alacsony növések hegyét, akkor mikor 15 centiméterre nőtt, a felfutót, midőn 30 centimétert elért, lecsipjük. A lecsipett hegyek helyett három uj hajtás jön elő, a melyeknél az előbbi eljárást ismételvén, ismét uj hajtások fejlődnek. Magától értetik, hogy minél több hajtás van, annál több hüvely fejlődik a bokron, esakhogy a növényeket szorgalmasan öntözni kell, ha a talaj esetleg nincs kellő erőben.

Az uborka termelésének növelése. Gyakori panasz, hogy az uborka nagyon hamar kitermi magát s egynehány jó uborka után csak elkorosodott, apró termést ad. Ezt megakadályozhatjuk és az uborkát hosszabb ideig tartó állandó termésre kényszeríthetjük, ha vékony lécekből fordén állított rácsot alkalmazunk s az uborka szárát arra felfuttatjuk. Az ilyen felfuttatott uborka 3—4 héttel is tovább terem és mindig szép fejlett gyümölcsöket nevel.

Az első lecszke.

* MULATTATÓ. *

Az utolsó falat kenyér.*)

— Petőfi rege Gyergyóból. —

A hazafelé vonuló muszka tábor hadi foglyai között, mikor Gyergyóban pihenőt tartottak, egy feltűnő alak vonta magára az őrsegen levő tiszt figyelmét.

Öltözete tépett magyar honvéd ruha foszlányai-ból állott, melyen semmiféle jel nem mutatta a fogoly katonai rangját. A nadrág zsinorozása leszaggatva, a kabát gombok letépve, gallér nélkül, fejében össze-gyűrött kalappal.

Ez a különös alak feltűnt a tisztnek. Nemes lelkű ember volt és ezt bizonyítja az is, hogy megengedte a lakosoknak az élelmi szerek átnyújtását a foglyok részére. Sokan jöttek ki a faluvégre, tele-rakodva ital- és eledelneműekkel.

A látogatók között egy öreg fehér szakálu szé-kely is eljött, hogy a mi kevés volt a házánál, azt megoszthassa a honvéd foglyokkal. De igazában mégis a fiát kereste, a kit hiába várt vissza szülői házához. Ugy sugta a lelke, hogy ott fogja viszont látni, hogy ott fogja megtalálni a rabok között.

Sugalata nem esalt. Ott volt az ő régen elsira-tott Dénes fia, kiéhezve, a hosszú utaktól elesigázva, ott volt a Muszka országban kísérendő foglyok kö-zött. Az apja tán föl sem ismerte volna, ha meg nem szólítja, ha nevét nem ejti ki a fiu. . .

Megölelték, megcsókolták egymást, s a muszka ör buta képpel bámulta, ostoba pofával esodálta a két ember ölelkezését, de semmit sem értett abból a mit beszélgettek egymással az apa és fiu. Pedig ha értette volna?! ha tudta volna a szavak jelentő-ségét, bizony nem bámult volna olyan bárgyu képpel.

— Édes gyermekem!... egyetlen fiam!...

— Csendesebben édes apám!...

— A császárhoz megyek, mezitláb könyörgök éretted...

— Arról ne beszéljen édes, mást kell kigondolni.

— Megszöktetek... elviszlek erőszakkal, aztán itt maradok helyetted!

— Igen, ha csak én volnék!?...

— Feleséged van?... azt nem tudtam!

— Nem feleségem... de több annál!

— Gyermeked? vagy ki lehet? hiszen testvéred ninesen!

A fogoly közelébb intette az öreg székelyt, s a mint föléje hajolt az ő egyetlen gyermekének, sut-togva mondta meg neki:

— Egy barátom vagyon itt, lelki barátom!

*) Mutatvány Péterfi Tamásnak „Petőfi regék“ cz. most megjelent művéből.

— Előbb téged szöktetlek meg.

— A bajtárs nélkül! ne is próbálj édes apám! nem megyek, nem hagyom el!

— Egyszerre nem jöhettek! töprenkedett az öreg.

Akkor is előbb őt kell megmenteni, ha lehet. Előbb őt szöktesd meg! mert ugysem hagyom itt, nem válok el tőle!

— Jól van no, — mormogta az öreg, s bár fájt, hogy a fiát nem szöktetheti meg, de mégis jól esett az ő Dénes fiának a szive tisztasága. — Jó gyerek! — mondogatta magában az öreg, s megkérdezte a bajtársa nevét.

A fogoly közel hajolt az ősz ember füléhez, hogy sugva ejtse ki a nevét. Ajkai mosolyogtak a boldog-ságtól, mikor kimondotta:

— Az őrnagyom, Petőfi Sándor....

— Hol van?

— Itt jobbra... de csitt! észre ne vegyék, mert jaj nekünk, ha fölfedezik!...

— Melyik az?...

— Tőlem a harmadik.

— Az a rongyos?

— Az, a ki hanyat dülve fekszik a földön és nem kér senkitől kenyeret, vizet mint a többiek. Pedig három nap óta vajmi kevesett evett. Tiszti ruháját össze tépte, be sározta, leszaggatta az arany zsinorokat, le a gallért, eldobta a daru tollat, hogy föl ne ismerjék...

— Én beszélek veled, — sugja az ősz.

— Ne fáradj, nem fog szállani.

— Megpróbálok, hátha elfogad valamit.

Az öreg csoszogó lépésekkel közelegett a földön heverő sápadt fogolyhoz. Föle hajolt és meg-szólította.

— Édes fiam!...

— Ki beszél?

— Én vagyok édes jó fiam! én vagyok, az öreg Kozma bácsi! hát nem ismeresz?... No, lám—lám!...

Petőfi zavartan nézett az öreg székelyre. Olyan tisztességes, jó arcza volt.

— Édes gyermekem, ne utasítsd vissza ezt a darabka kenyeret. Hidd el jó lélekkel adom. Aztán neked most éppen szükséged van rá, hogy erős légy..

— Köszönöm... válaszolt alig hallhatólag a fogoly.

— Ugy, ugy édes, drága gyermekem! Nem kell csüggedni! Az a jó isten, ki a fákra vigyáz, hogy az éjig ne nőjjenek, hát gondoskodik a legkisebb fűszárlól is, hogy éljen!... No, áldjon meg a teremtő! — és oda hajolt megcsókolni azt a sápadt arcot.

„Légy erős! még az éjjel megszöktetlek Dénes-sel együtt!“ sugta a fülébe a mint megcsókolta.

A legrongyosabb fogoly felült és végig nézett az ősz székelyen, ki ott hagyta a darab kenyeret, még egy kevés sziv erősítőt a kis facsutorában és tovább csoszogott a fia felé.

— Ugy-e nem eszi meg? — kérdezi a fia, a mint vissza ért.

— Majd később. Hát mellette hagytam, aztán megsugtam, hogy készen legyen, mert izé . . .

— Oh, apám te olyan jó vagy!

— Bár csak lehetnék édes fiam! de félek... én mondom, hogy félek, nem azért félek, hogy nem mernek, hanem, hogy mi lesz velem? mi lesz belőlem, ha elveszítelek? . . . Imádkozzál fiam! — szólt vissza és tovább csoszogott hazafelé az öreg ember.

* * *

Aznap este vidám társaság mulatozott az alfalvi bíró házában. Valamennyien muszka tiszték voltak. A székely bíró, kinek már néhány hónap óta mindig volt muszka katona vendége, annyira elsajátította nyelvüket, hogy beszélni tudott velök. A bíró maga szolgálta fel az italokat is az első parádés szobában, hol ez alkalommal mind főtiszték voltak.

Vigan daloltak a győzelem után, s mikor tetőpontjára ért a jó kedv, a bíró könyvekre fakadt . . .

Aztán rejtegette szomorúságát, de azért, hogy figyelmet keltsen a barátai között, hiszen barátjai voltak a muszka tiszt urak.

A legmagasabb rangú muszka barátja szólította meg legelőbb, mert a tiszték figyelmeztették reá.

— Mért sirsz bíró?

— Mindenkinek megvan a maga baja, jó urak! — s tovább hordozta a kancsókat mintha semmi sem volna, de még szomorubb lett.

— Mi bajod barátom? — kérdezte a fő tiszt, a mint hozzá került a kancsóval.

— Csak négy szem között mondhatom meg! — válaszolt a könyező bíró.

A fő tiszt föl állott, s kijött meghallgatni a barátját.

— Két rokonomat vizitek rablánczon, szenvedni, éhezni, kinlódni! . . . zokogta a bíró.

— Két rokonod? azonnal elbocsájtom! . . . csak nem valami nagy tiszték? — tudakolta.

— Közlegény mind a kettő . . .

— Azonnal elbocsájtom.

És elindultak a foglyok közé ki a faluvégre, s néhány percz múlva szabadon engedték mind édes testvéreket: Kozma Dénest és Petőfit.

Az öreg Kozma bácsi huszonöt sárga aranyat adott a főtisztnek, de az nem fogadta el. Végre mégis reá beszélte a bíró, hogy vegye el „emlékül” az ő drága rokonaiért.

A mint eljöttek az örök előtt, a muszkák rendre tisztelgtek, az őrségen lévő tiszt szintén üdvözölte őket. Aztán eső borult a foglyok fölé, kiket Szibériába hurezoltak a nehéz börtönökbe szenvedni.

Petőfi megmenekült . . .

A muszka főtiszt az alig negyedórai távollét után vissza sietett tovább mulatni, mintha éppen semmi sem történt volna, és nem sejté, hogy akkor

bocsájtotta szabadon a Bem hadsegédjét, a költő királyt, Petőfit.

Másnap reggel tovább vonult az orosz tábor. Csupán a foglyoknak tűnt fel, hogy hiányoznak a társaik, kik szomszédlánczosai valának. De ők is elfeledték csakhamar a Kozma bácsi fiait . . .

Néhány hónap telt el félelmek között, esőndességben. Egy napon kedve jött Petőfinek haza látogatni, mert látva hogy nem keresik, biztonságban van, remélte, hogy haza látogathat áruhában.

De nem így gondolkozott az öreg Kozma bácsi. Lebeszélte róla, mert azt mondja: több, mint bizonyos, hogy otthon lesik, s menten fölakasztják, mint izgatót. Jobb hallgatni egyelőre, majd megmondja az öreg, hogy mikor induljon utnak, ha éppen menni akar.

Csak egy év múlva került sor a hazalátogatásra. Ekkor is mint szegény vak koldus indult meg hazája felé Dénessel ki vezette. Rongyos ruhában, egy év óta lenem vágott hajjal és szakállal indultak meg. Lábukon boeskor, nyagukban átalvető koldus tarisznya volt akasztva. Kozma bácsi nyugodtan engedte utjokra, nem félt hogy föl ismerik.

Igy-jártak faluról-falura az alfalvi bíró által kieszközölt kolduló levéllel, melyet csak szorultságból mutattak elő egyszer-kétszer. Forró nap hűvében, ragadós nagy sárban így vándoroltak haza felé, hol Petőfi az édes otthont vélte megtalálni, egy szerető kedves nővel, meg gyermekével, kik reá olyan epedve várnak!

Hosszu, három hétig tartott a vándorlás, mely idő alatt igen sokat szenvedtek, nyomorogtak, mint szemérmes koldusok, mert ez öreg Kozma bácsinak volt annyi esze, hogy pénzt nem adott gyanu keltőnek a kezükbe. Nagy sanyaruságot kiállva haza érkeztek végre. Petőfi rohanva akart lépni, de a székely testvér, — Dénes nem engedte, csitította, sőt azt is merte mondogatni, hogy ne siessen a személye kiadásával, mert az asszony nép ingatag . . .

Mindannyiszor haragot vont magára ezzel a megjegyzéssel, de a mely hamar lecsillapult a jó barátnál.

Cszoszogva értek az ajtóig. Bejött a két koldus. Egyik vak volt, a másik vezette. Hanem előre rohanni nem lehetett Petőfinek, mert a feleségét egy katona tiszttel találta. Meg volt lepetve a költő annyira, hogy nem egy szó, de egy hang sem jött ajkaira, Dénes kért a világtalan szerencsétlen vaknak, elvontatott gyergyói kiejtéssel.

Petőfiné pénzt adott a koldusoknak, de Dénes egy kis kenyeret is kért, mert éhesek. Mikor azt is megkapták, intett a vaknak, hogy ide még eljövünk . . . és távoztak a Dénes hálálkodásai között.

A két rongyos, boeskoros koldus ide künn megkérdezte a cselédtől, hogy ki lakik oda benn?

— Hát a tiszt ur a feleségével.

— Hát hiszen az nem felesége! szólt hevesen a vak koldus.

— Ugye no? hát te honnan látod? hiszen vak vagy! Én ott voltam a templomba, mikor megesküdtek.

— De volt még egy férje! jegyezte meg a vezető koldus.

— Az elveszett szerencsére, mert ugysem nagyon szívelte, sokat volt távol tőle, aztán még akkor szeretted ezt a mostani férjét, mert az a másik bolond volt szegény.

— Szegény!... sajnálkozott Dénes, és tovább ballagtak.

— Merre menjünk? kérdezte Dénes, a mint kijöttek az utcára.

— Vezess előre!... sugta Petőfi, akár hová vezess, csak messze-messze legyen innen. Most nem a szivem fáj Dénes, hanem a lelkem!... Ez lesz az utolsó falat kenyér, melyből eszem! ez az alamizsna pénz az utolsó pénzem!... Többre nincs szükségem! de légy átkozva Dénes, ha valaha kibeszéled, hogy én vagyok Petőfi Sándor!!..

Vissza vándoroltak Gyergyóba. Petőfi többet sohasem evett kenyeret, sem semmi főtt ételt, hanem kiásta kezeivel a növények gyökereit, s azzal táplálkozott.

Faluról-falura járt koldulni, de a mit össze kéregetett, azt kiosztotta az éhezők között, ő gyökérnél egyebet nem evett.

Elhagyta a Kozma bácsi házát, kinn hált a falukon, s az emberek csak úgy ismerték mint a hallgató koldust, a ki gyökereknél egyebet nem eszik, mert az ördögnek egy szép asszonyképiben eladta volt a lelkét, hát lekell bőjtölnie! s ott hordozza az utolsó falatját a tarisznyája fenekén bevarrva, hogy mikor lejár a bünhődés, befalhassa azt a kis darabka száraz, nagyon száraz kenyeret, mint utolsó falást.

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.) Irta: **Buday Barna.** (25)

Ekkor már Elemér is ott volt mellette s újra ébredő reményekkel szívében, megeskölte a leány kezét, azután szívéhez szorította azt, mintha sohasem akarná többé elereszteni.

Erre a jelenetre már a Hornyikné szemeiből is kiköltözködött az álom. A szigorú hölgyön nyilván erővettek a megújult ifjúkori emlékek, mert szemeivel a levegőben egy pontot keresgélve, az ő szokásos fejbölintásai között így szólt:

„Jól emlékszem reá, hogy Hornyik ur, aki akkor kezdő tisztviselő volt, ugyanilyen körülmények között eskölte meg a kezemet és szegény anyám mosolyogva bölintgatott, csak hogy én akkor még semmit sem tudtam. Oh kérem, mikor harmadnap megkérte a kezemet, elrejtöttem a szekrény mögé.“

„Ah ön most rosszat gondol felőlem, hogy nem eselkedtem ugyanazt?“ Szólt mosolyogva Margit.

„Kérem, én akkor még ünnepelt leánya voltam; annyit sem tudtam a házasságról, mint ez a boros pohár és később is szerencsém volt, hogy a lakóim mindég igazi szolid urak voltak.“

Sándor vidám incselkedéssel vágott közbe.

„Teríngette, ezt annak idején inkább Hornyik urnak kellett volna szerencséjének tartani.“

Hornyikné azonban fennakadás nélkül folytatta eszmemenetét.

„Többen megházasodtak a szobaurak közül, mondhatom, innen derék, szolid férjek kerültek ki; és ha megkérdeznének, mint a Toncsi ur menyasszonya tette, csak azt felelhetném, hogy Joób ur ritka szolid szobaur, a kiről példát vehetne a fiatalság.“

„Kedves Hornyikné, — szólt Elemér — csakugyan sajnálom, hogy el kell válnunk.“

A jó asszony felkelt s szomorúan kitépett.

„Hát az urfi csakugyan elmegy innen? — mondá Nacza, hirtelen megértve a helyzetet — vigyenek el engemet is magukkal.“

„Mit csinálnánk mi teveled, jó leány, hisz magunk is szegények leszünk.“

Szegény leány. Mindenki ezt kérdezte tőle; nem kellett senkinek. Ő azonban saját filozófiája szerint fogta fel a dolgot.

„Mert tetszik tudni, nem nekem való hely ez itt. Olyan egyedül vagyok itt, azt sem tudnám már én most, mi legyen velem. Szeretnék én is elmenni innen, elmenni valahová messze. Inkább beállnék szolgálatba a kisasszonyhoz. Nem vagyok én nagyétű. Érték is valamit a szolgálathoz, felöltöztetném, levetkőztetném a kisasszonyt napjában akár tiszser is, megfésülgetném ezt a gyönyörös nagy haját, ha meg valami nyavalyája támadna, kikenegetném a csömört a nyakából. Aztán muzsikaszóval altatnám el, ha szépet akarna álmodni...“

Aztán gondolkozott, vajjon mit tud még, de csak nem jutott több az eszébe.

Elég volt ennyi is. Margit lehajlott a leányhoz s mosolyogva nézett bele annak hűséget ígérő fekete szeméibe.

„Hát jer velünk — harmadiknak.“

Aminek Nacza úgy megörült, hogy gyermekes elragadtatásában összecsókolta a Margit térdeit.

„Eszem az aranyos lelkét, de fogom is énszeretni...“

Ugy is maradt azután átöltve a Margit lábait, s ennek oly jól esett, a bolondos, ragaszkodó szívnek a melege.

Eközben Hornyikné is betépett. Az elszomorodott hölgy egy boros palaczkot hozott keblén, melynek tartalmát nagy vigyázattal önté ki a poharakba. Nem minden megindultság nélkül tette ezt. Nagy és ünnepélyes pillanatnak kellett annak lennie, melynek hatása alatt ez az ereklyeként őrzött nemes ital színre került.

Összekociztotta poharát az Elemérével.

„Fáj egy ilyen szegény asszonynak, mikor odahagyja a legjobb háziur, de én tiszta szivemből, csak boldogságot kívánhatok és köszönöm a sok jót, amit értem tett...“

Az Elemér ajka megvonaglatt.

„Az Isten áldja meg magát a jó szivéért, kedves jó Hornyikné. De ne bucsuzzunk el egészen, mert mi még talán látni fogjuk egymást, mikor a legkevésbé számít majd reá. Most pedig ürítsük ezt a poharat ami új életünkre“ . . .

Kiürítvén a poharat, lelkesülten a padlóhoz vágta azt, hogy ezer darabra törött össze.

„ . . . És így szedjenek szét engem darabokra, ha valaha hálátlan leszek az iránt, akinek ezt az új életet köszönhetem.“

Nacza előkapván hegedűjét, tust huzott erre a hatalmas fogadásra; ebben már gyakorlata volt. Azután végigfuttatta vonóját a hurokon és bus nótát esalt ki azokból. Ott tanulta valahol a falu végén, de az érzést a maga ezigány szivéből merítette hozzá.

Sirt, panaszkodott az a kis faszerszám az ő kezében; minden hang, mely abból előtört, oly igaz volt mint a fájdalom kisajtott könnye. A művész csirája rejtőzik ebben az ábrándos fajtában; már vérmérséklete is olyan, mint a magyar nóta, mely kóborlásra készíti lelkünket, hogy itthagya ami reális s megfogható, egy névtelen vágyat üzzünk, egy névtelen fájdalmat sirassunk szivünk minden keserűségével.

Csend lett itt is. Mindenki barangolni ereszté lelkét a hangulat ködös útjára s míg a jó Hornyikné zsebkendőjét kereste elé, Elemér Margithoz huzódott s egymásba mélyedt szemeiken keresztül lelkeik ölelkeztek.

Sándor lelki gyönyörűséggel szemlélte őket.

„ . . . Ezek itt talán czéltévesztetten járnak a világot és ime megtalálták egymást összeillő lelkeik akkor, amikor az apák bűnének sulya legterhebben nehezedezték reájuk.“

„Nem ver az Isten két kezével! . . . Ha gyenge volnék, a sors tanított meg reá, hogy sehol másutt ne keressem a boldogságot, mint egy ragaszkodó leánysziv igaz szeretetében. . . .“

„Óh, hogy szeretnék melletted lenni és ideszoritva, magamhoz karolva az elmulásig, hallgatni hűséges szivecskéd dobbanását . . .“

A hegedű közbe zokogott.

„ . . . Ne sirj, ne sirj, te kis árva,
Tied leszek nem sokára.“

„ . . . Édes elhagyott leánykám, megyek hozzád én is, megyek. S aztán mi is boldogok leszünk.“

Egyszerre nagyot pattant a kettészakadt hur s a nóta félbemaradt.

Nacza kacagva csapta a sarokba hegedűjét.

„De most már menjenek haza az urak; nem látják, milyen álmosak a kisasszony szemei? Menjenek, hadd tegyünk el magunkat holnapra. Én majd lefektetem a kisasszonyomat, megdörzsölgetem a vállait, azután elmesélem neki a csillagszemű királykisasszony történetét.“

Folyt. köv.)

Képünkhöz.

Az első leczke. A kis lányok eleget bajlódtak már a babaruhával, az édes szülőjük gondolt egyet és ráfogta őket a kötésre. A két kicsike nagyon megörült ennek s alig várta az első leczkét; a mama előszedte az ő régi kötőtűjeit, azután fonalat vett elő s bevezette őket a kötés alaptitkaiba. Ügyetlenül áll ugyan a kicsi kezükben a kötőtű, összegubanczolódik ugyan nem egyszer a fonal, — a mi kinos zavarba hozza a kis lányokat, de a mama azért van itten, hogy kisegítse őket a zavarukból. Majd megy a kötés egy pár hét múlva úgy mint a karikacsapás. Mai szép képünk az első leczkét tünteti fel.

Számrejtvény.

Kerestessék egy oly szám, melyet, ha hárommal osztunk, éppen annyi jöjjön ki, mintha belőle 32-öt levonánk.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő június 17.

Lapunk 24. számában közölt betűtalány megfejtése:

Névtelen hősök.

Helyesen fejtették meg: Vörös Janka, Farkas Anna, Gombkötő Margit, Kovács István, Röth Pál, Mére István, Czollner Lajos, Unger Kornél, ifj. Kratozhvilla, Bodnár Nándor, Schmidt Jakab, Karda Venczel, Karezagi I. független kör, Uhrinyák András, Gombkötő N. János.

A sorshuzásnál Farkas Anna urnő (Arokszállás) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Váradi Antal: „Elmult évekből“ cz. regénykötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Sorsjegyekről. Dán György, Bacsi Lajos, Elek Károly Fehér József uraknak. Sorsjegyeiket nem huzták ki. — **Tatár János** urnak. Levelét elintézés végett áttettük egy megbízható könyvkereskedő czégnak, mely készséggel elintézi azt. — **Faragó Károly** urnak. A H. báróné milliós alapítványának kölcsönképp való kiosztásának a terve felmerült ugyan, és pedig olyan alakban, hogy kamat nélküli kölcsön gyanánt kiosztják kezdő törekvő iparosok és kereskedők közt, de ma még ez nincs véglegesen eldöntve. Majd figyelemmel kísérjük a dolgot és írni fogunk róla a Független Ujságban.

Budapesti placzi árak.

Budapest, június hó 24 én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 76—81 kg *tiszavidéki* 9.15 frttól 9.90 frtig, *pestvidéki* 9.05 frttól 9.80 frtig *fehértmegyei* 9.15 frttól 9.80 frtig, *bácskai* 9.20 frttól 9.35 frtig *bánsági* 9.05 frttól 9.70 frtig.

Bozs 70—72 kg. 7.05 frttól 7.35 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 5.80 forinttól 6.36 frtig *égetni való* 62—64 kg. 6.50 frttól 6.60 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.80 frttól 7.20 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.65 frttól 6.60 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.40 frttól 4.45 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	15.50	14.90	14.10	13.70	12.80	12.30	11.40	10.20	5.80
	Buzakorpa , finom 4.50, durva 4.30 frt zsákkal együtt.								
	Takarmányvásár. <i>Régi széna</i> 2.20—3.30 frt, <i>muhar</i> 3.10—3.50 forint, <i>zsupszalma</i> 1.60—1.90 frt, <i>alomszalma</i> 1.20—1.50 frt.								
	Juhvásár: <i>hizlalt ürü</i> páronként 18.00—21.00 frt, <i>feljavított juh</i> 20—21 frt, <i>kiverő juh</i> 16.00—18.00 frt, <i>kecske</i> 13—15 frt.								
	Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint 615súlyban 4%, és 45 kgr. levonás az életre. <i>Elsőrendű</i> 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt., <i>vidéki sertés</i> könnyű páronként 250 kilóig 49—50 frt. — Szalonna 58—62.								

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1.20—1.30, *csirke* 0.50—0.80, *kappan* 1.90—1.90 frtig, *pulyka* 4.20—6.30 frtig.
Tojás. 1 láda 26.00—27.00 frtig. meszes 00—00 frtig, tea-tojás 100 drb 2.00—2.20.
Tejtermékek. Teavaj 2 frt, főzővaj 80 kr., turó 12 kr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0.50—1.00, 1 mmázsa 6.00—8.00, Petrezselyem 100 kötés 0.50—1.00, 1 mmázsa 6.00—8.00, zeller 100 drb 0.50—0.60, karalábé 1.50—2.50, vöröshagyma 100 köt. 0.50—0.70, 1 mmázsa 3.00—4.00, foghagyma 100 köt. 0.50—2.00, 1 mmázsa 30—35, vörösrépa 100 drb 0.00—0.00, fehérrépa, fejeskáposzta 0.00—0.00, kelkáposzta 100 darab 1.30—1.50, vörös káposzta 0.00—0.00, fejessaláta 1.00—2.20, kötött saláta 0.00—0.00, burgonya, rózsa, 1 mmázsa 2.20—2.50, sárga 2.60—2.80.

Magyar
kölcsönös állatbiztosító társaság
mint szövetkezet
Budapest, VII., Erzsébet-körut 27.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:
lovak és szarvasmarhák

elhullása következtében beállott káresetek megtérítésére.

KÁRTÉRITÉSI IGÉNYE FENNÁLL:

ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, — továbbá ha a szövetkezet kényszervágást kénytelen elrendelni.

A DIJAK RENDKIVÜL MÉRSÉKELTEK.

Az intézet élén állanak: Báró **Sztojanovits György** földbirtokos, elnök, báró **Ambrózy Gyula** földbirtokos, gróf **Bethlen Balázs** es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. **Béldy László** országgy. képviselő, földbirtokos, **Chernel György** es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró **Jósika Gábor** es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf **Korniss Károly** főrendiházi tag, földbirtokos, báró **Nyáry Béla** es. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf **Ráday Gedeon** földbirtokos, dr. **Simay Aladár** a „Magyar agrár és járadékbank r.-t.“ gazdasági tanácsosa, dr. **Tetétleni Ármin** ügyvéd, **Tahy István** es. és kir. kamarás, a pestmegyei gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, **Zalesky Jenő** földbirtokos, dr. **Pajor Ignác** földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukceziókra

melyek ezidei első sorozata június hó 28., 30. és július 4., 5. és 6-án tartatik meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Magyar élelmiszerszállító

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 427

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 20. sz.

Sertésbizományi üzlet

Sürgőnyezim: Consum, Budapest. Telefon 25—02.

Sovány és hizott sertések vételét és eladását legelőnyösebb feltételek mellett közvetíti. Elvállalja Kőbányai szállásain a sovány sertések kihizlalását és gondozását.

Közelebb értesítéseket a társaság igazgatósága ad.

Kossuth-Emlék.

Kossuth Lajos élete folyása. 18 szép képpel. Szerkesztette: **CLAIR VILMOS**. Megrendelhető a „Független Ujság“ kiadó-hivatalánál:

fűzött péld. 20 kr., kötött péld. 30 kr.

bérmentes küldéssel együtt.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ES LEGIOBB HIRNEVÜ-ORAUZLETE.

Alapított 1847.

BRANISWEDEN

ORAK, EKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

A gazdaközönség legkedveltebb kaszája
a Villám kasza

1 darab	85	90	95	100 cm. hosszú.
ára	1 frt 10 kr.	1 frt 15 kr.	1 frt 20 kr.	1 frt 30 kr.
1 pár kasza ülő és kalapács 1 frt 10 kr.				

Nagyérdemű gazdaközönség!

Miután „Villám kaszáim“ már több éveken át a n. é. gazdaközönségnek teljes tetszésüket megnyerték, ennél fogva bátorokodom n. b. figyelmüket „Villám kaszáimra“ felhívni.

„Villám kaszáim“ a legjobb és legszívósabb angol aczélből készülnek. Különösen nagy súlyt fektetek arra, hogy a „Villám kaszák“ vékony, igen könnyű pengével, erős nyakkal és egy rendes kaszás ember kezéhez legyen igazítva, nehogy még a kovács kezére keljen adni a nyakat hajtani, a mi által a kasza hátulja legtöbbszörre kilágyul. A „Villám kaszák“ minden egyes darabját kikalapáltatom, a mi által teljesen ki vannak próbálva és így csak a legszívósabbak lesznek elszállítva. A „Villám kaszák“ 10 darabonként lesznek bérmentve postai utánvétel mellett szállítva, az esetleg meg nem felelők saját költségemen visszaküldhetők kicserélés végett. Kaszák szállítása naponta eszközöltetik, miért is kérem b. megrendelésüket mielőbb hozzám juttatni, hogy a szállításban fennakadás ne történjék.

Viosz Elemér,

gazdasági gépek gyári raktára, a „Villám kasza“ egyedüli szállítója.

DEVECSERBEN (Veszprémmegye).

Több mint 105000 db eddig forgalomban.

Minden 15 db megrendelésnél 1 db ingyen küldetik.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

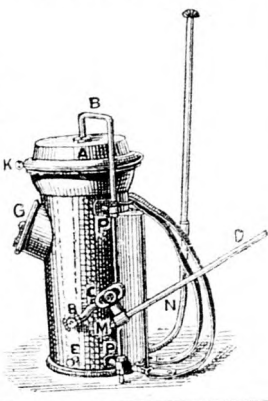
V. Vermorel villefranche-i

világhírű cég gyártmányai, melyek kizárólagos képviselői vagyunk Magyarországra.

**AUSSIGI
Ia RÉZGÁLICZ**

jegecsekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a M. Á. V. körülbelül 40% díjkedvezményrel szállítják.

Szuperfoszfát,

**kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak,
szőlőtrágya-compositio**

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRUT 21,

Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)

**ALFA SEPARATOR (RÉSZÉNY-
TÁRSASÁG)**
 ezelőtt PFANHAUSER A.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * BUDAPEST *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA.)